

GREEN
BUILDING
COUNCIL
FINLAND

FIGBC 2025 Kestävyyssbarometri

Tulokset
14.4.2025

Tulosten yhteenveto*

 Kestävyyssuutoksen esteet ja ratkaisut ovat tunnistettuja – mutta vaikuttavuus syntyy kontekstista. Vastaajien näkemykset vaihtelevat roolin, organisaatiotyyppin ja toimintaympäristön mukaan. Yhteinen sävel löytyy vaatimuksesta: **selkeät tavoitteet, ohjaavat kannustimet ja käytännön toteutuskeinot** ovat muutoksen edellytys.

Kestävyyssuutoksen esteet

Keskeiset esteet:

- **Kiertotalouden esteet** ovat laaja-alaisesti merkittävimpiä (esim. suunnittelukäytännöt, materiaalien saatavuus, markkinapaikkojen puute).
- **Taloudellisten kannustimien puute** on poikkeuksellisen yksimielisesti merkittävä este kaikissa vastaajaryhmissä.
- **Sääntelyn epäselvyys ja tavoitteiden puute** hidastavat muutosta erityisesti julkisissa hankkeissa ja hiilijalanjälkihajauksessa.

Erot vastaajaryhmien välillä:

- **Vastuullisuusrooleissa** toimivat arvioivat esteet johdonmukaisesti kriittisemmin.
- **Pienet organisaatiot ja vastaajat joille ei ole selkeää vastuullisuusroolia** painottavat teknisiä ja hallinnollisia esteitä.
- **FIGBC-jäsenet** tunnistavat useammin rakenteellisia ja strategisia hidasteita.

Ratkaisut kestävyyssuutoksen edistämiseksi

Hyödyllisimmät ratkaisut:

- **Tavoitteiden ja palkitsemisen sisällyttäminen hankkeisiin** nousi hyödyllisimmäksi toimenpiteeksi.
- **Rakennusmateriaalien kelpoisuusvaatimusten selkeyttäminen** ja **hiilibudjetointi hankinnoissa** saivat vahvaa kannatusta.
- **Rahoitusmallien kehittäminen** ja **parhaiden käytäntöjen jakaminen** ovat keskeisiä tukikeinoja.

Vähemmän hyödyllisinä pidetyt:

- **Verotuksen hienosäätö** (esim. kiinteistöveron päästöohjaus) ja
- **Vähähiilisen teollisuuden suora tukeminen** (esim. betoni, teräs) arvioitiin vähemmän vaikuttaviksi tai vaikeasti toteutettaviksi.

Erot vastaajaryhmien välillä:

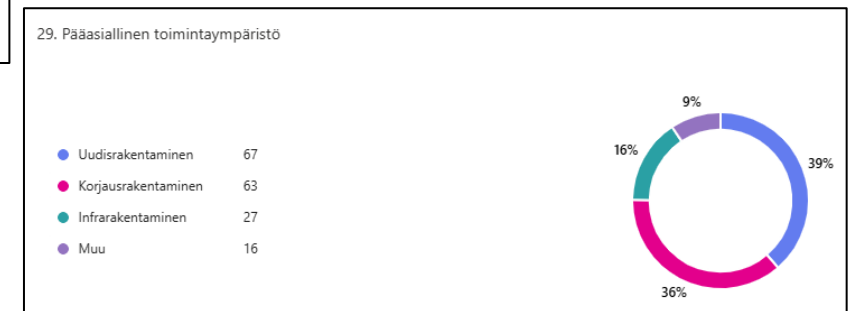
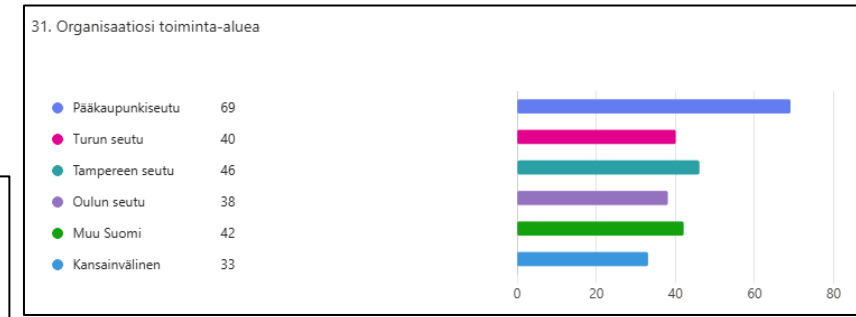
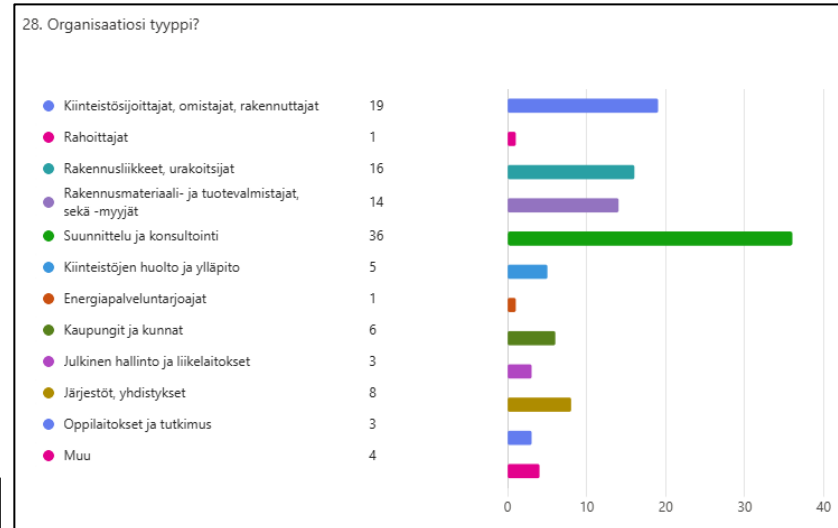
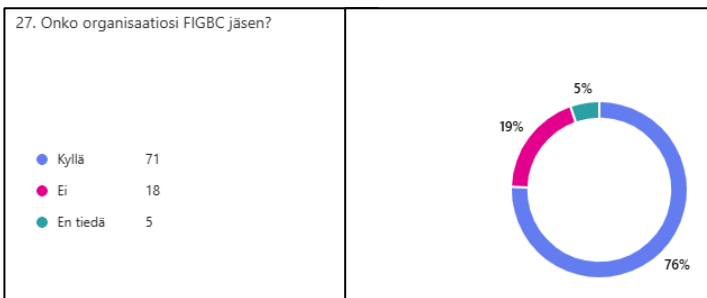
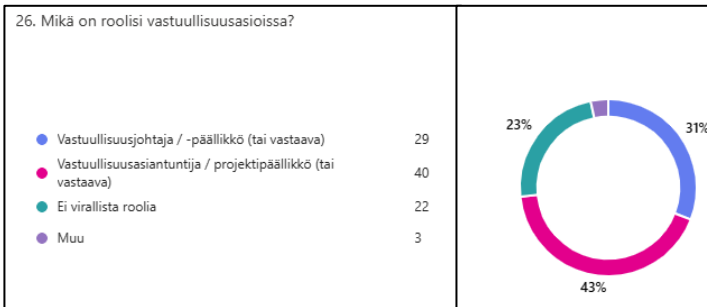
- **Asiantuntijat ja isot organisaatiot** arvostavat strategisia ja systeemisiä ratkaisuja (esim. ohjaus, data, rahoitus).
- **Pienemmät toimijat** korostavat konkreettisia tukitoimia ja selkeyttä prosesseihin.
- **Kansainväliset ja pääkaupunkiseudun toimijat** nostavat esiin EU-tason rahoituksen, ilmastosääntelyn ja kaavoituksen keinot.

*Yhteenveto tehty tekoälyä hyödyntäen

Barometrin toteutus

- Barometrilla kerättiin tietoa kestävyysmurroksen esteistä ja selvitettiin, millaisia ratkaisuja alan toimijat pitävät hyödyllisinä.
- Barometri koostuu neljästä osasta
 1. Sääntelyyn ja julkiseen toimintaan liittyvät esteet
 2. Toimialaan, yritystoimintaan ja hankkeisiin liittyvät esteet
 3. Sääntelyyn ja julkiseen toimintaan liittyvät ratkaisut
 4. Toimialaan, yritystoimintaan ja hankkeisiin liittyvät ratkaisut
- Barometri toteutettiin aikavälillä 24.3.- 13.4.2025
- Barometriin saatiin yhteensä 94 vastausta
- Vastaajia pyydettiin vastaamaan kuhunkin kysymykseen oman organisaationsa näkökulmasta. Yksittäiseen kysymykseen pystyi jättää vastaamatta tai valita 'En osaa sanoa'.
- Esteet arvoitiin asteikolla
 - Vaikutusta 1
 - Vähäinen vaikutus 2
 - Kohtalainen vaikutus 3
 - Suuri vaikutus 4
- Ratkaisut arvoitiin asteikolla
 - Erittäin haitallinen -2
 - Haitallinen -1
 - Neutraali 0
 - Hyödyllinen +1
 - Erittäin hyödyllinen +2

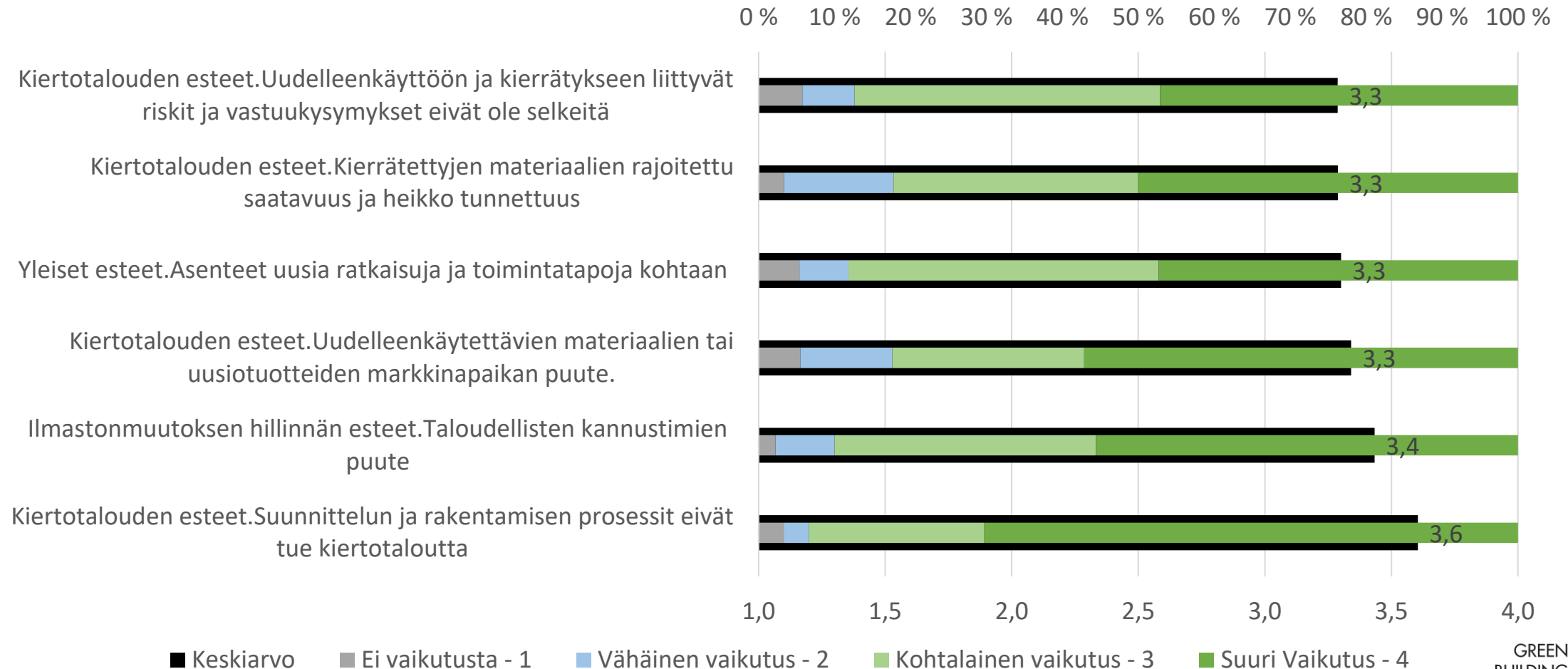
Vastausten jakautuminen eri vastaajaryhmille

Kestävyyshurroksen esteet

6 suurinta estettä kestävyysmuutokselle

Eroja eri vastaajaryhmien välillä*

 Vastaajan asema vaikuttaa esteiden vakavuuden kokemukseen

- Asiantuntijat ja vastuullisuusroolissa toimivat näkevät esteet järjestelmällisesti merkittävämpinä kuin ne, joilla ei ole virallista vastuuta.
- Mitä lähempänä vastuullisuusteemoja vastaajan työ on, sitä kriittisemmin esteisiin suhtaudutaan.

 Organisaation tyyppi muokkaa havaintoja

- Suunnittelu- ja konsultointiyritykset painottavat sääntelyn, kiertotalouden ja tavoitteiden puutteita.
- Rakennuttajat ja sijoittajat korostavat taloudellisia esteitä, kun taas
- julkisella sektorilla nousevat esiin kaavoituksen ja luonnon monimuotoisuuden haasteet.

 FIGBC-jäsenyys näkyy tiedostavuutena

- Jäsenorganisaatiot arvioivat esteet johdonmukaisesti vakavammiksi, erityisesti sääntelyyn ja ilmastotavoitteisiin liittyvät.
- Jäsenyys yhdistyy laajempaan käsitykseen alan rakenteellisista haasteista.

 Toimintaympäristö ohjaa esteiden painotuksia

- Rakentamiseen keskittyvät vastaajat korostavat sääntelyn ja prosessien hitautta, kun taas
- kiinteistöhuollossa ja ylläpidossa huomio keskittyy energiatehokkuuteen ja verotukseen liittyviin kannusteisiin.
- Kaupunkisuunnittelun toimijat nostavat esiin kaavoituksen ja luonnon monimuotoisuuden esteet.

 Organisaation koko vaikuttaa systeemisten esteiden tunnistamiseen

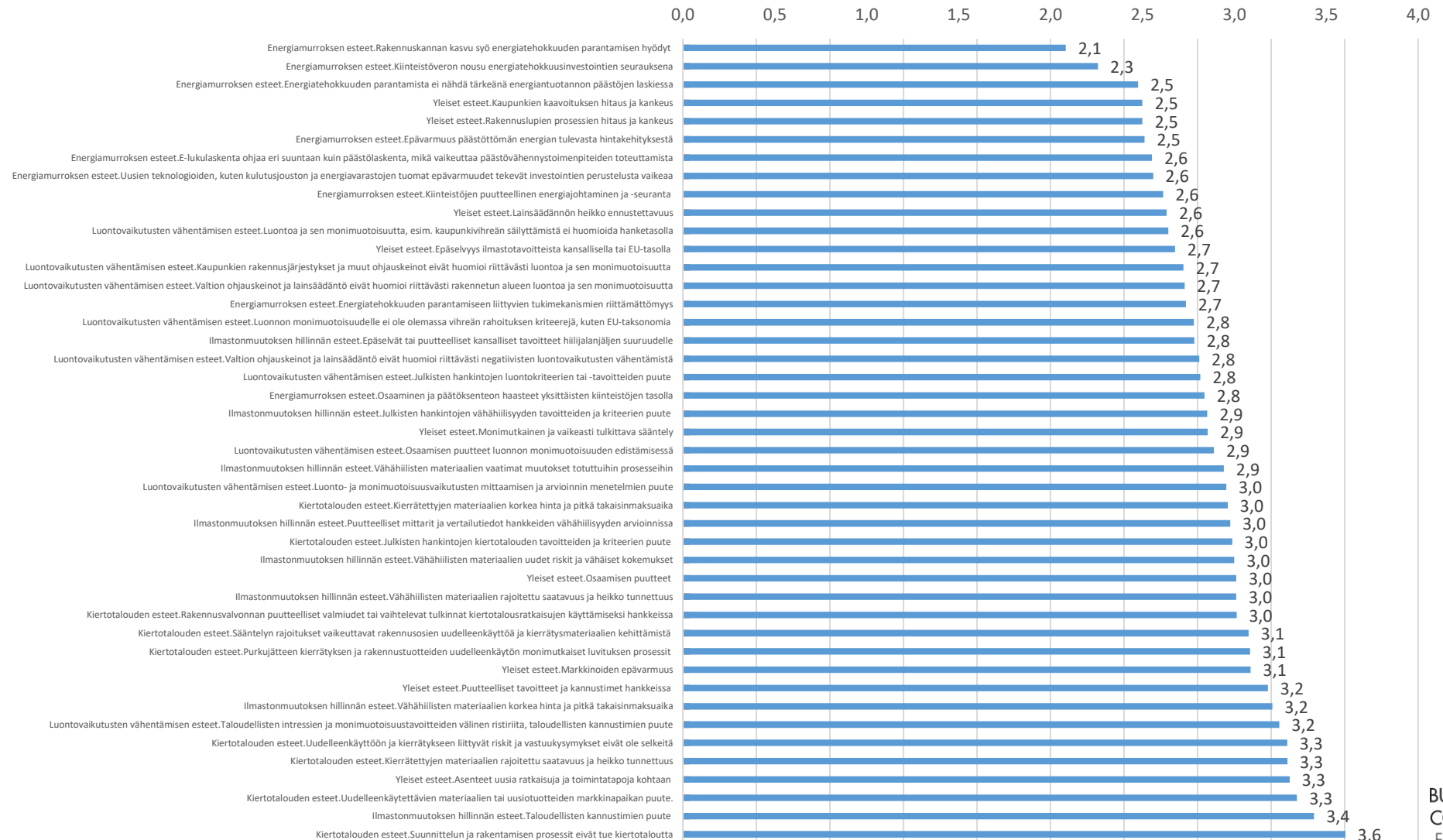
- Isommat organisaatiot (yli 50 työntekijää) kokevat strategiset ja rakenteelliset esteet vahvemmin kuin pienet toimijat.
- Pienissä yrityksissä korostuvat käytännön ja tekniset esteet.

 Toiminta-alue tuo alueellisia sävyjä

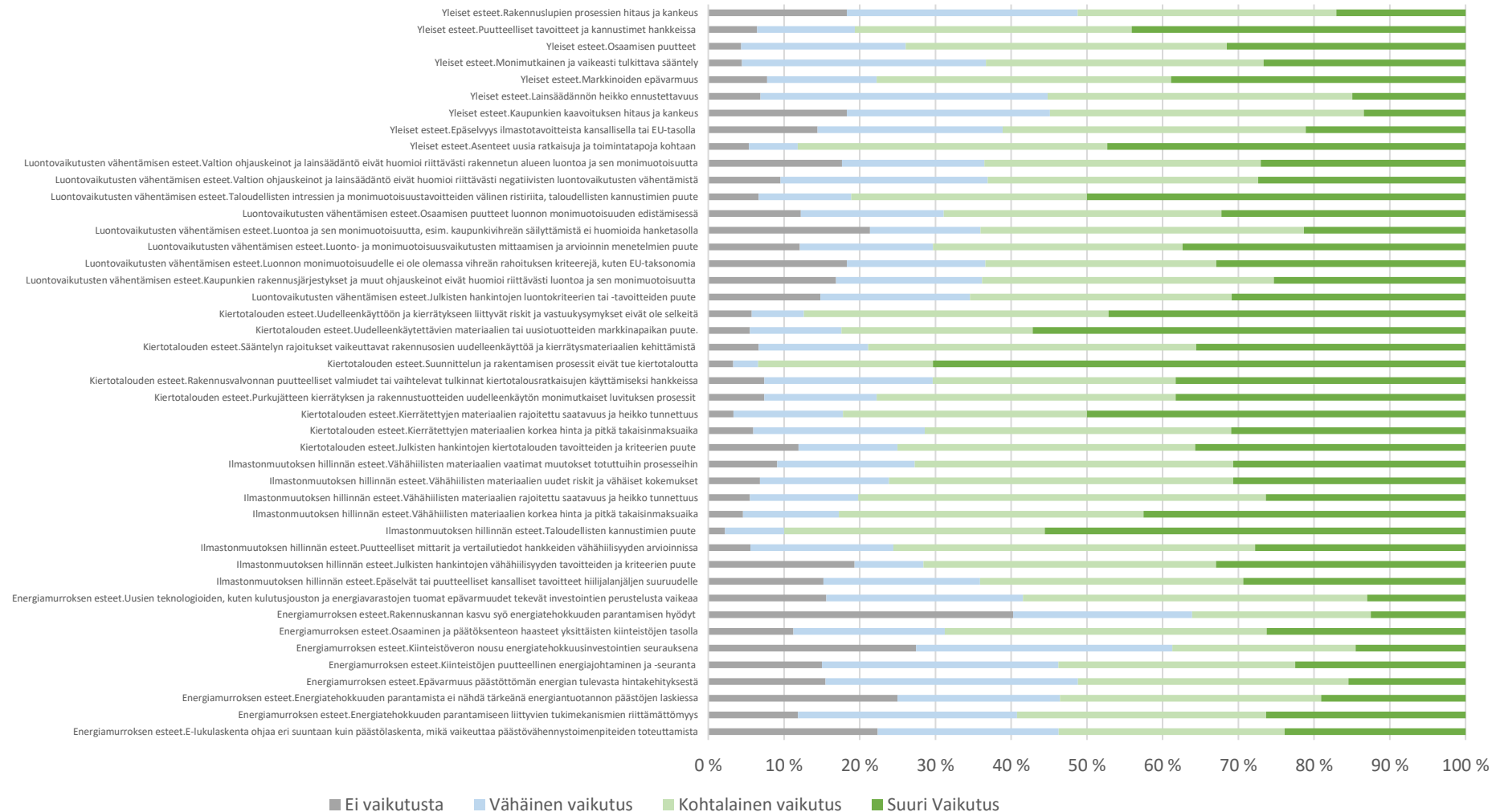
- Pääkaupunkiseudulla toimivat painottavat sääntelyä ja ilmastotavoitteita.
- Kansainväliset toimijat nostavat esiin vihreän rahoituksen puutteen, kun taas
- muualla Suomessa korostuvat kiertotalouden ja luonnon monimuotoisuuden haasteet.

*Yhteenveto tehty tekoälyä hyödyntäen

Kestävyyismurroksen esteet - keskiarvot

Kestävyyismurroksen esteet - vastausten jakaumat

Avoin palaute

Julkisen sektorin toiminta

Useat palautteet tulivat **julkisen sektorin edustajilta sekä suunnittelu- ja konsultointiorganisaatioista**, joiden rooli liittyy kaavoitukseen, hankkeiden valmisteluun ja hankintoihin.

He kokivat, että **julkiset hankinnat eivät toteudu kestävyystavoitteiden mukaisesti** – käytännöt eivät noudata aina lainsäädäntöä, ja kilpailutuksissa ei osata vaatia esimerkiksi vähähiilisyyttä.

Kaavoituksen osalta esiin nousi **puutteellinen huomio luonnon monimuotoisuuteen sekä sääntelyn hajanaisuus ja epäselvyys erityisesti pienemmissä hankkeissa**.

Myös suuri toimija painotti, että **sääntely voi jopa estää kestävien ratkaisujen näkyvyyttä** – esimerkiksi hiilineutraalisuusväitteiden juridinen epäselvyys vähentää halukkuutta toimia kunnianhimoisesti.

Alan oma toiminta

Monet kriittisimmät kommentit alan sisäisistä esteistä tulivat **vastuullisuusasiantuntijoilta ja rakennuttaja- tai suunnittelupuolen edustajilta**, usein **keskisuurista tai suurista organisaatioista**.

He kuvasivat alan kulttuuria yhä **vanhoihin toimintamalleihin nojaavaksi**, jossa lyhytnäköinen hintakilpailu ohittaa kestävyystavoitteet.

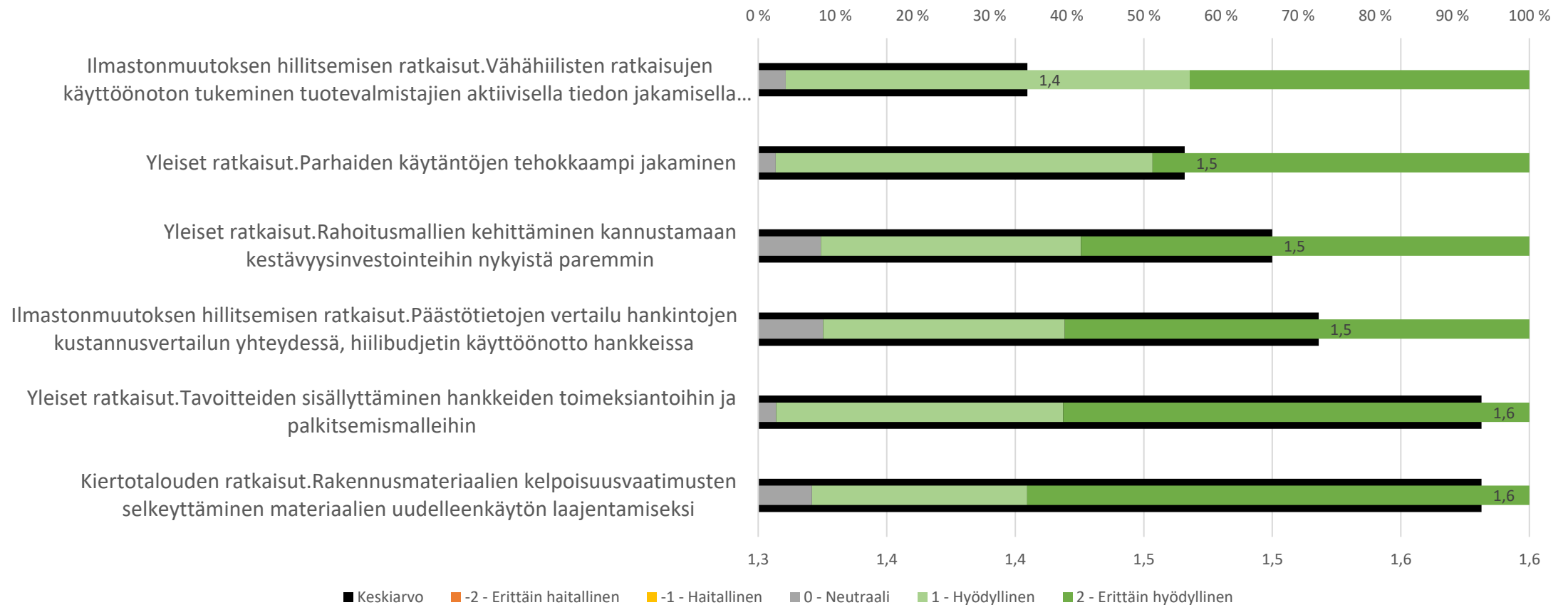
Erityisesti **kiertotalous nähtiin ymmärrettynä liian kapeasti**, ja asenteet uusia käytäntöjä kohtaan kuvattiin varovaisiksi.

Lisäksi tuotiin esiin **datan ja yhteisten mittareiden puute**, sekä E-lukulaskennan ja päästölaskennan ristiriita, mikä hankaloittaa päästöohjauksen toteutusta.

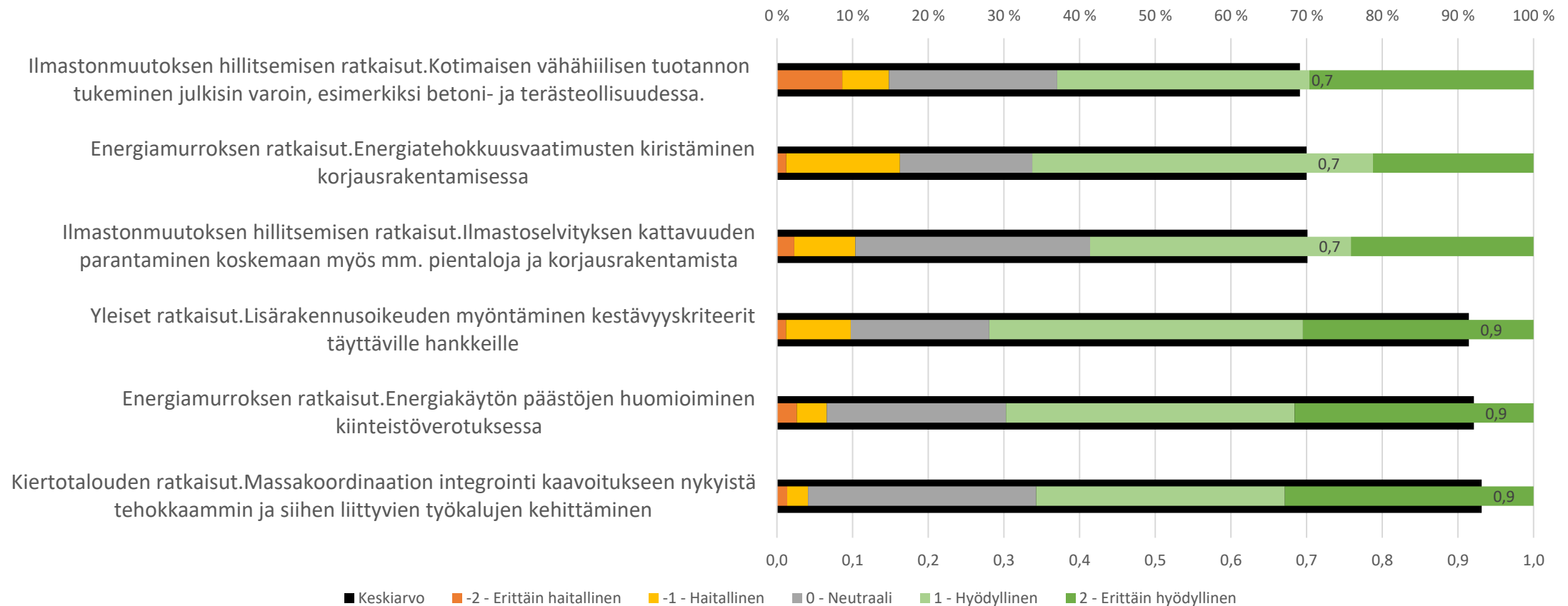

Kestävyyshurroksen ratkaisut

6 suosituinta ratkaisua kestävyysmurroksen edistämiseen

6 epäsuosituinta ratkaisua kestävyysmurroksen edistämiseen

Eroja eri vastaajaryhmien välillä*

 Vastaajan vastuullisuusrooli näkyy ratkaisujen hyödyllisyyden korostamisena

- Vastuullisuusjohtajat ja asiantuntijat pitävät lähes kaikkia ratkaisuja hyödyllisempinä kuin ne, joilla ei ole virallista vastuuta. He nostavat esiin erityisesti tavoitteiden, ohjauksen ja rahoituksen merkityksen.

 FIGBC-jäsenet kokevat ratkaisut selvästi hyödyllisemmiksi

- Jäsenorganisaatiot antavat korkeammat arvosanat lähes kaikille ratkaisuille.
- Ero on suurin strategisissa ratkaisuissa kuten hiilibudjetti, hankintakriteerit ja kansalliset tavoitteet.

 Organisaatiotyypin mukaan ratkaisuiden arvostus painottuu eri tavoin

- Suunnittelijat ja konsultit arvostavat erityisesti ohjeistuksia, tutkimusperustaa ja kelpoisuusvaatimusten selkeyttämistä.
- Rakennuttajat ja omistajat painottavat taloudellisia kannustimia, lupaprosessien sujuvoittamista ja investointitukia.
- Julkiset toimijat näkevät tärkeinä sääntelyn kehittämisen, kaavoituksen ohjauskeinot ja luontovaikutusten huomioinnin.

 Toimintaympäristö ohjaa ratkaisuiden tärkeysjärjestystä

- Rakentamisen parissa toimivat painottavat rakennusoikeuden, energiaverotuksen ja tuotannon tukien kehittämistä.
- Kaupunkisuunnittelussa taas nousevat esiin monimuotoisuus, massakoordinaatio ja E-luvun ohjaavuus.

 Organisaation koko vaikuttaa ratkaisujen tunnistamiseen

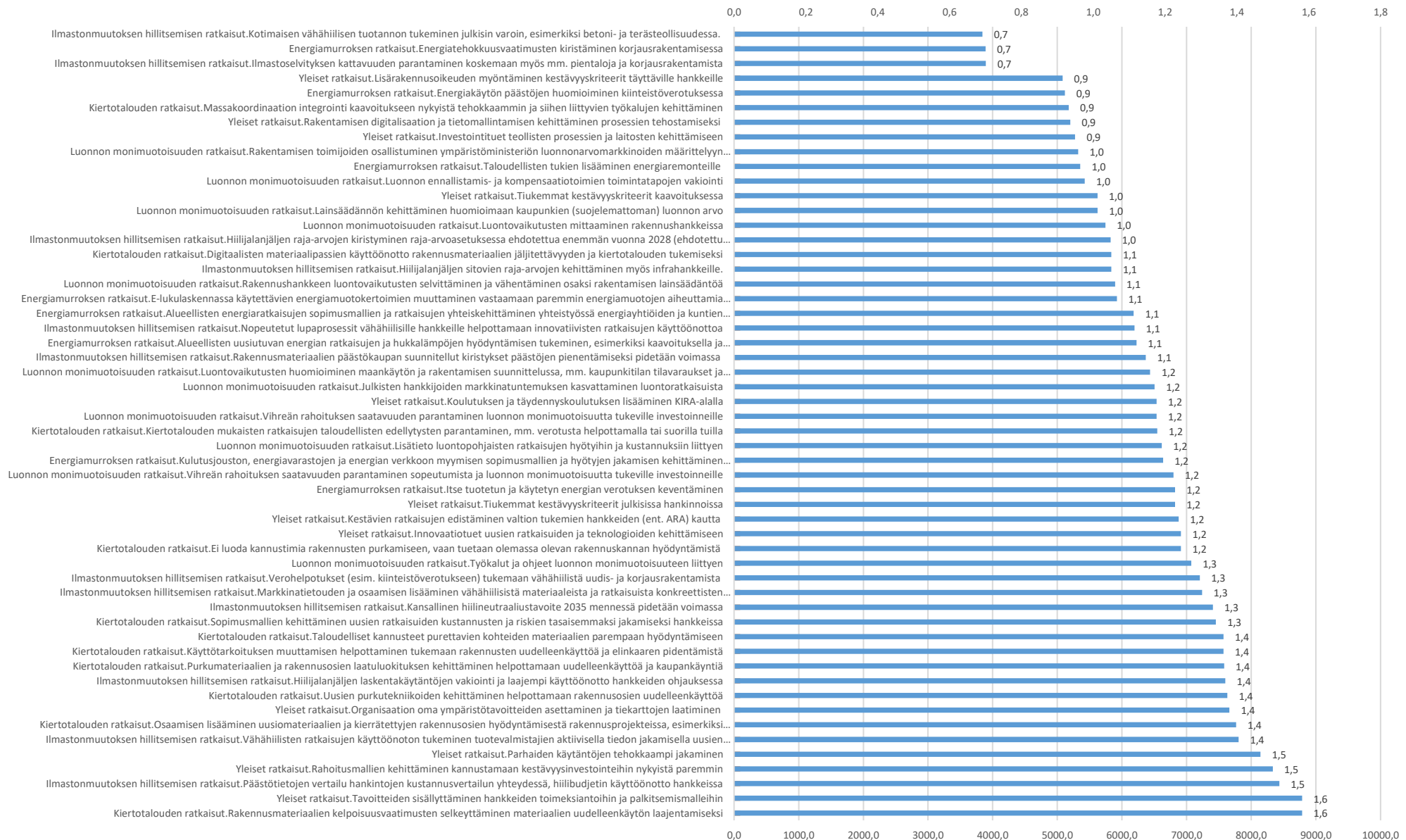
- PK yritykset ja suuret organisaatiot korostavat kokonaisvaltaisia ja systeemisiä ratkaisuja: koulutus, rahoitusmallit, dataohjaus.
- Pienissä organisaatioissa keskiarvot ovat maltillisempia ja kiinnostus kohdistuu enemmän konkreettisiin tukitoimiin ja suoriin kannustimiin.

 Toiminta-alue tuo alueellisia eroja

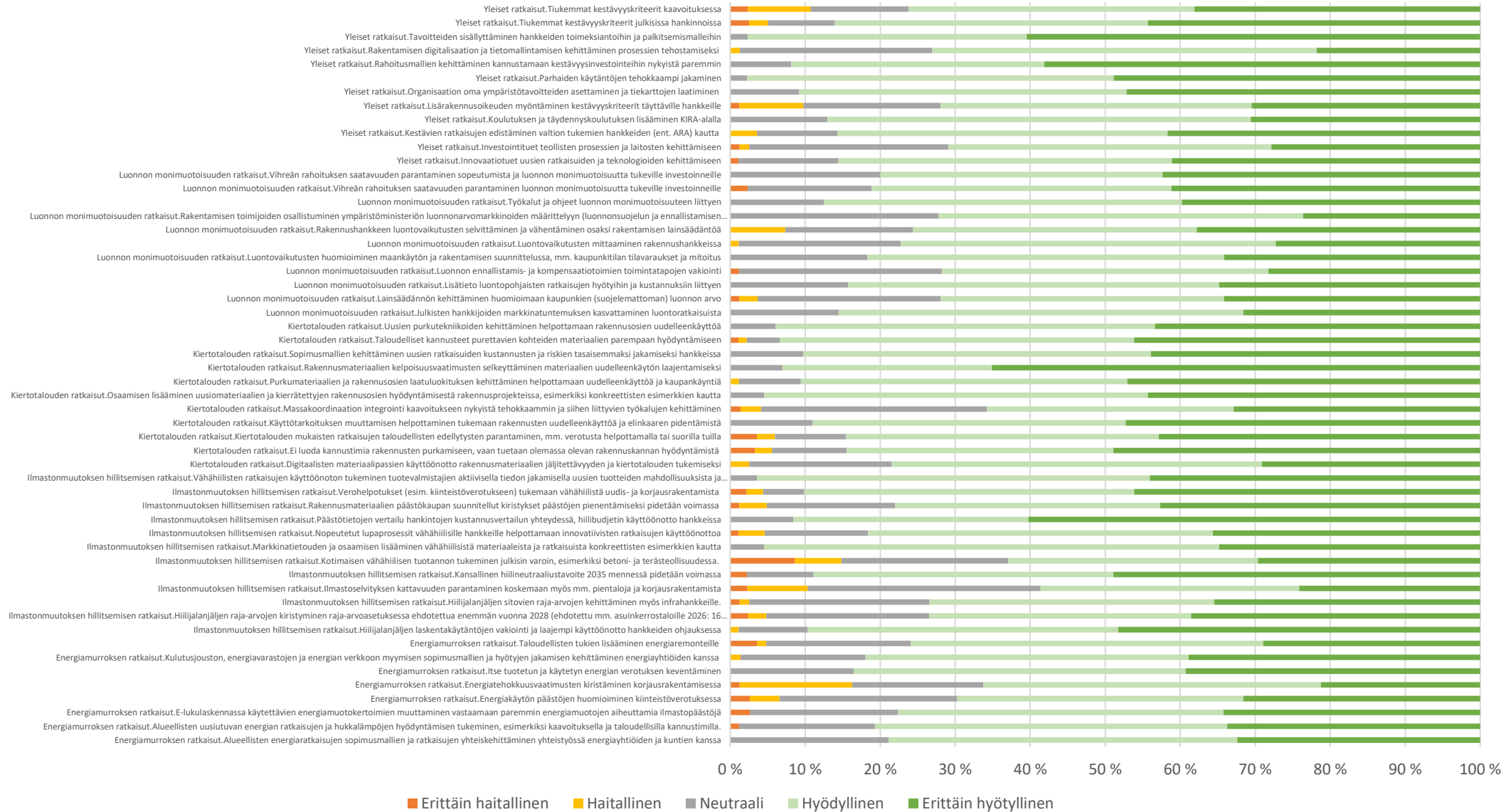
- Pääkaupunkiseudulla arvostetaan erityisesti kaavoitusohjausta ja ilmastopoliittisia kannusteita.
- Kansainväliset toimijat nostavat EU-tason vaatimukset ja vihreän rahoituksen saatavuuden tärkeimmiksi.
- Muualla Suomessa korostuvat energiaratkaisut, materiaalien hyödyntäminen ja käytännön tukimekanismit.

*Yhteenveto tehty tekoälyä hyödyntäen

Kestävyyssmurroksen ratkaisut - keskiarvot

Kestävyyismurroksen ratkaisut - vastausten jakautuminen

Avoin palaute

Julkinen ohjaus ja tukikeinot

Kommentteja esittivät erityisesti **suunnittelijat ja rakennuttajat**, joilla on käytännön kokemus hankkeiden sääntelyraameista.

He painottivat, että **sääntelyä tarvitaan**, mutta sen pitäisi olla **skaalautuvaa ja kohdennettua** – erityisesti **korjausrakentamisen ja pientalojen tasolla**.

Useampi vastaaja koki, että **tukipolitiikka on epäjohdonmukaista** ja tulisi suunnata selkeämmin vähähiilisiin ja vaikuttaviin toimiin.

Alan sisäiset ratkaisut

Vastuullisuusroolissa toimivat asiantuntijat – erityisesti **konsultointialalta ja rakennus- tai kiinteistöorganisaatioista** – toivat esiin ratkaisuna tarpeen **laajentaa kiertotalousajattelua** materiaalien lisäksi tilankäyttöön ja elinkaariajatteluun.

Koulutus, osaamisen vahvistaminen ja tutkitun tiedon hyödyntäminen nousivat toistuvasti tärkeinä keinoina.

Useat kommentit peräänkuuluttivat, että **yksityiskohtaisen sääntelyn sijaan tarvitaan selkeitä mutta joustavia reunaehtoja**, jotka mahdollistavat tehokkaiden ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämisen.